

PU-1 Yleisliima - Komponentti A

Päiväys: 3.2.2012

Edellinen päiväys: 19.1.2012

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

PU-1 Yleisliima - Komponentti A

1.1.2 Tunnuskoodi

FP3018001

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**1.2.1 Käyttötarkoitus**

Liima

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Filius Oy

Postiosoite

PL 44

Postinumero ja -toimipaikka

11101 Riihimäki

Puhelin

020 1551 800

Sähköposti

filius@filius.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihde)

Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, FIN-00029 HYKS

2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****67/548/EEC - 1999/45/EC**

Xn; R20-36/37/38-48/20-42/43-40

2.2 Merkinnät**67/548/EEC - 1999/45/EC**

Xn

Haitallinen

R-lausekkeet

R20

Terveydelle haitallista hengitettynä.

R36/37/38

Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

R48/20

Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.

R42/43

Altistuminen hengitysteitse ja ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R40

Epäilläään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

S-lausekkeet

S2

Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

S23

Vältettävä kaasun/huurun/höyryn/sumun hengittämistä.

S26

Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

S36/37

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

S45

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

S51

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

2.3 Muut vaarat

Sisältää isosyanaatteja.

Noudata valmistajan antamia ohjeita.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**Vaaraa aiheuttavat aineosat**

PU-1 Yleisliima - Komponentti A

Päiväys: 3.2.2012

Edellinen päiväys: 19.1.2012

CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
9016-87-9		Difenyylimetaanidi-isosyanaatti, 30-50 % isomeerit ja homologit, n=0-4		R40(Carc.Cat.3)-R20-R48/20-R36/37/38-R42/43
26447-40-5	219-799-4	metyleenidifenyylidi-isosyanaatti [4];	1-10 %	R40(Carc.Cat.3)-R20-R48/20-R36/37/38-R42/43

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Älä koskaan anna tajuttomalle suuhun mitään.

4.1.2 Hengitys

Siirretään pois vaara-alueelta raittiiseen ilmaan, pidetään levossa ja otetaan yhteys lääkäriin. Jos potilas on tajuton, asetetaan kylkiasentoon ja otetaan välittömästi yhteys lääkäriin. Anna tekohengitystä hengityslaitteella (respiraattori).

4.1.3 Iho

Riisutaan likaantuneet vaatteet. Iho pestään runsaalla saippualla ja vedellä. Jos on ärsytysoireita, otetaan yhteys lääkäriin.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Poistetaan piilolinssit. Huuhdellaan vedellä 15 minuutin ajan luomet avoinna. Ota yhteys lääkäriin.

4.1.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Suu huuhdellaan huolellisesti vedellä. Ota yhteys heti lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Astmaoireita. Jos on allergia, astma tai krooninen hengitysteiden sairaus, vältä kontaktia tuotteen kanssa. Herkille ihmisille pitoisuudet alle raja-arvon voivat jo aiheuttaa astmaoireita.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET****5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Vaahto, jauhe, hiilidioksidi.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Korkeapainevesisuihku.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Voi muodostua typen ja hiilen oksideja, hiilivetyjä, vetysyanidia, nitrilejä, räjähtäviä kaasu-ilmaseoksia.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Paineilmahengityslaitte.

5.4 Muita ohjeita

Jäähdytä tulelle alttiita pakkauksia vedellä. Hävitä palamisjätteet ja sammutusvedet paikallisten viranomaisten ohjeiden mukaisesti.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Käytä suojarusteita. Pidä henkilöt, joilla ei ole suojarustusta, onnettomuusalueen ulkopuolella. Varmistu riittävästä tuuletuksesta. Eristä sytytyslähdeistä.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Älä päästä tuotetta maaperään, viemäriin tai vesistöihin. Jos ainetta on päässyt maaperään, viemäriin tai vesistöihin, ilmoitetaan asianomaiselle viranomaiselle.

PU-1 Yleisliima - Komponentti A

Päiväys: 3.2.2012

Edellinen päiväys: 19.1.2012

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Imeyttä nestettä sitovaan imeytysaineeseen (hiekkä, piimaa, imeytysaine, sahajauho). Varmista riittävä tuuletus. Älä sulje pakkausta ennen kuin tuote ei enää reagoi (muutama päivä). Hävitä jätteet paikallisten viranomaisten ohjeiden mukaisesti.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin**7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI****7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta työpaikalla. Vältä kosketusta iholle ja silmiin. Syöminen, juominen, tupakointi sekä elintarvikkeiden säilytys on kielletty työtiloissa. Huomioi käyttöohjeet. Jos on allergia, astma tai krooninen hengitysteiden sairaus, vältä kontaktia tuotteen kanssa.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä viileässä, kuivassa hyvin ilmastoidussa paikassa tiiviisti suljetuissa alkuperäispakkauksissa erillään hapoista ja emäksistä.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei ole

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****8.1.1 HTP-arvot**

9016-87-9	Difenyylimetaanidi- isosyanaatti, isomeerit ja homologit, n=0-4	0,035 mg/m ³ (15 min)
		NCO

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Varmista riittävä ilmanvaihto. Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä. Vältettävä hengittämästä kaasuja / höyryjä / aerosoleja. Vältettävä silmä- ja ihokosketusta. Pidettävä erillään elintarvikkeista, juomista ja eläinten rehuista.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

Jos ilmanvaihto on riittämätön, käytä hengityksensuojainta, suodattimen tyyppi A P2 (EN 14387).

8.2.2.2 Käsiensuojaus

Käytä tarvittaessa suojakäsineitä. Sopiva käsinemateriaali on esim. nitrilikumi (NBR). Suojavoiteen käyttöä suositellaan.

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Jos roiskevaara, käytä tiiviitä suojalaseja sivusuojuksin (EN 166).

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Musta pasta

9.1.2 Haju

Heikko

9.1.4 pH

Ei määritetty

9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue

Ei määritetty

9.1.7 Leimahduspiste

Ei määritetty

9.1.13 Suhteellinen tiheys

1,45

9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)**9.1.14.1 Vesiliukoisuus**

Ei liukene

9.1.18 Viskositeetti

Tiksotrooppinen

PU-1 Yleisliima - Komponentti A

Päiväys: 3.2.2012

Edellinen päiväys: 19.1.2012

9.1.19	Räjähätvyys	Ei räjähtävä
9.1.20	Hapettavuus	Ei hapettava
9.2	Muut tiedot	

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Reaktiivisuus**
Tuotetta ei ole testattu
- 10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
Tuote on pysyvä ohjeiden mukaisessa varastoinnissa ja käsittelyssä.
- 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**
Ei tiedossa.
- 10.4 Vältettävät olosuhteet**
Kosteus
- 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit**
Emäkset, hapot, amiinit
- 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Hiilidioksidi.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
Tuotetta ei ole testattu.
- 11.1.1 Välitön myrkyllisyys**
Difenyyylimetaanidi-isosyanaatti, isomeerit ja homologit, n=0-4
LD50 suun kautta (rotta) > 5000 mg / kg
LD50 ihon kautta (kani) > 2000 mg / kg
Luokittelu tehty laskentamenetelmällä. Seos on luokiteltu terveydelle haitalliseksi hengitettynä.
- 11.1.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys**
Ärsyttää silmiä, ihoa ja hengitysteitä.
- 11.1.3 Herkistyminen**
Luokittelu tehty laskentamenetelmällä. Seos on luokiteltu herkistäväksi hengitysteitse ja ihon kautta.
- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Luokittelu tehty laskentamenetelmällä. Seoksen epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
- 11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**
Ei tiedossa
- 11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen**
Luokittelu on tehty laskentamenetelmällä. Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara**
Ei tiedossa
- 11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**
Oireet: kuume, yskä, päänsärky

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Difenyyylimetaanidi-isosyanaatti, isomeerit ja homologit, n=0-4
EC50/24 h / vesikirppu (Daphnia magna) = 750 mg/l
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
Difenyyylimetaanidi-isosyanaatti, isomeerit ja homologit, n=0-4
EC50/24 h / bakteeri (aktivoitu liete) > 100 mg / l

PU-1 Yleisliima - Komponentti A

Päiväys: 3.2.2012

Edellinen päiväys: 19.1.2012

- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
12.2.1 Biologinen hajoavuus
 Ei biohajoava.
- 12.2.2 Kemiallinen hajoavuus**
 Ei tiedossa.
- 12.3 Biokertyvyys**
 Ei tiedossa.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
 Ei tiedossa.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
 Älä päästä tuotetta pohjaveteen, vesistöihin, viemäriin.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Hävitetään paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**14. KULJETUSTIEDOT**

	Maakuljetukset ADR/RID	Merikuljetukset IMDG/IMO	Ilmakuljetukset ICAO/IATA
14.1 YK-numero			
14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi			
14.3 Kuljetuksen vaaraluokka			
14.4 Pakkausryhmä			
14.5 Ympäristövaarat			
Muut tiedot			

- 14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle**
- 14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
 Huomioitava raskaana olevien työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskeva direktiivi 92/85/ETY. Huomioi työssä olevien nuorten ihmisten suojelua koskevat kansalliset määräykset.
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**
 Ei ole tehty.

16. MUUT TIEDOT

PU-1 Yleisliima - Komponentti A

Päiväys: 3.2.2012

Edellinen päiväys: 19.1.2012

-
- 16.3 Tietolähteet**
Käytetyt tietolähteet
Tuotteen valmistajan laatima käyttöturvallisuustiedote 14.12.10, IUCLID-tietokanta, STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista 557/2009
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**
R20	Terveydelle haitallista hengitettynä.
R36/37/38	Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.
R40	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
R42/43	Altistuminen hengitysteitse ja ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R48/20	Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.
H315	Ärsyttää ihoa.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H332	Haitallista hengitettynä.
H334	Voi aiheuttaa hengitettynä allergia- tai astmaoireita tai hengitysvaikeuksia.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
H351	Epäillään aiheuttavan syöpää <mainitaan altistumisreitti, jos on kiistatta osoitettu, että vaara ei voi aiheutua muiden altistumisreittien kautta>.
H373	Saattaa vahingoittaa elimiä <tai mainitaan kaikki tiedetyt kohde-elimet> pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa <mainitaan altistumisreitti, jos on kiistatta osoitettu, että vaara ei voi aiheutua muiden altistumisreittien kautta>.